

Datum : 20 juni 2023

Aan de raadsleden van de gemeente Gennep

Zaaknummer : 652295

Onderwerp : Jaarverslag 2022 en toekomstplannen Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied

Beste leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de resultaten van het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied (FKB) en nemen we u mee in de toekomstplannen voor versterking van de financiële efficiëntie en daarmee de slagkracht van het Fonds.

Jaarverslag Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied – resultaten 2022

U heeft gevraagd om een jaarlijkse specificatie van de gerealiseerde projecten vanuit het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied. In 2022 zijn er vier projecten volledig uitgevoerd en afgerond, te weten aan de Bossebrugweg, de Rijksweg, de Driekronenstraat en de Oudedijk, allen te Milsbeek. Bijgevoegd jaarverslag van het fonds geeft een beschrijving van de uitgevoerde projecten in 2022.

Toekomstplannen

Daarnaast liggen er voorstellen om te komen tot een efficiëntere inzet van de beschikbare middelen voor landschappelijke versterking:

- 1) Deelname aan een regionaal project Grenzeloos Landschap (Interreg VI), ingediend door Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) waarbij middelen vanuit het FKB ingezet kunnen worden als cofinanciering, waardoor we er extra budget verkrijgen voor de ontwikkeling van natuur en landschap.
- 2) Evaluatie en herziening van de voorwaarden voor deelname (door particulieren in het buitengebied) aan het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied.

Ad 1) Grenzeloos Landschap – Interreg VI project

De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) heeft ons benaderd als potentieel partner voor het project 'Grenzeloos Landschap – lokale adaptatie aan globale klimaatverandering', een Interreg VI-project. In het kort richt dit project zich op de verbetering van de groen-blauwe dooradering van het (boeren)landschap door middel van de aanleg en verbetering van landschapselementen, zoals houtwallen, heggen en beken. Juist voor een toekomstbestendig waterbeheer zijn het Waterschap en het Duitse Wasserverbände aangehaakt. De positieve effecten van een gezonde groen-blauwe dooradering moeten het landschap in de projectregio aan weerszijden van de grens beter bestand maken tegen extreem weer (droogte, harde regen etc.) als gevolg van klimaatverandering.

VNC is trekker van dit Interreg VI-project en heeft inmiddels een subsidieaanvraag ingediend. Projectpartner aan de Duitse zijde is Naturschutzzentrum im Kreis Kleve e.V.. Beide organisaties hebben jarenlange ervaring op het gebied van natuur-inclusieve maatregelen in het cultuurlandschap. Bij goedkeuring van de aanvraag is de looptijd van het project van medio 2023 t/m medio 2027 (4 jaar). Samen met boeren, grondeigenaren en beheerders wordt gezocht naar duurzame oplossingen voor het landschap én de agrariërs die het land(schap) bewerken en beheren.

Aangezien het project goed aansluit op de ambities die wij als gemeente hebben met betrekking tot natuur en landschap, en die deels ook al worden opgepakt met behulp van de middelen uit het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied, is verder onderzocht onder welke voorwaarden wij zouden kunnen deelnemen. De belangrijkste argumenten die pleiten voor deelname aan het project Grenzeloos Landschap:

- Inhoudelijke verbinding tussen de thema's klimaat(adaptatie), landschap, natuur en landbouw.
- Koppeling met het gemeentelijk Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied, zowel inhoudelijk als financieel. Door inzet van middelen uit het Fonds als cofinanciering vergroten we het effect van wat er met de middelen uit het Fonds kan worden gedaan met 70%. De gevraagde bijdrage (ca. € 100.000,- voor de totale looptijd van het project) is beschikbaar binnen het fonds.
- Meer structuur en (fysieke) verbinding tussen de landschapsinrichtingsprojecten (die we vanuit het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied toch al doen); landschappelijk netwerk (connectiviteit, groenblauwe dooradering).
- Mogelijkheden om aanbod richting agrariërs / grondeigenaren m.b.t. aanleg en beheer van landschapselementen te bundelen; (voorkomen dat er steeds een andere partij bij agrariërs aanklopt om een heg of houtwal te planten).
- Mogelijk tegemoetkomen aan de gewenste uitbreiding van de landschappelijke inpassing i.h.k.v. de aanleg van de Verbindingsweg Milsbeek.
- Kennisuitwisseling met (Duitse en Nederlandse) partners m.b.t. landschapsherstel en financiering van beheer.

Zodra er nieuws is over de subsidieaanvraag zal definitief over deelname worden besloten door het college en wordt u daarvan op de hoogte gesteld.

Ad 2) Evaluatie en herziening voorwaarden voor deelnemers

Na een aantal jaren ervaring met het Fonds is het tijd om de voorwaarden voor deelname, op 14 augustus 2018 vastgesteld door het college, te evalueren (zie bijlage 2 – *dit was een aanpassing op de originele voorwaarden uit 2017*). Achterliggende gedachte is om de efficiëntie van de inzet van middelen te verhogen, door de kosten-baten-verhouding te bekijken. Een aantal overwegingen kunnen hiertoe bijdragen, zoals het instellen van een

plafond-bedrag, of het vragen van een eigen bijdrage van deelnemers, en / of het verlengen van de instandhoudingsplicht (nu 10 jaar).

De huidige structuur van het fonds richt zich op landschapsinrichting en –herstel, veelal op grond van particulieren in het buitengebied. Een aantal vragen waar ook een antwoord op zal worden gezocht is hoe we meer (uitvoerende) partners aan ons kunnen binden en of een (thematische) verbreding van de inzet richting klimaat, landbouw, of toerisme wenselijk is. Lopende aanvragen worden nog conform de oude voorwaarden behandeld. Tijdelijk worden geen nieuwe aanvragen meer behandeld, totdat de herziene voorwaarden zijn vastgesteld. Evaluatiegesprekken vinden plaats met oud-deelnemers en uitvoerende partijen (VNC, idverde). Ook wordt gekeken naar andere gemeenten die een vergelijkbaar instrument hanteren. Naar verwachting zal in het najaar van 2023 een voorstel voor nieuwe criteria voor deelname ter vaststelling aan het college worden voorgelegd en zal de raad hierover worden geïnformeerd.

Het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied is een krachtig lokaal instrument om tot verbetering van het buitengebied te komen. Daar wij als gemeente zelf bijna geen grond in het buitengebied hebben, maken we graag gebruik van de ruimte die particulieren, bedrijven of terreinbeherende instanties (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, St. Limburgs Landschap) bieden. Kansen voor verbetering van efficiëntie en effectiviteit willen we graag benutten. Dit doen we door het aangaan van samenwerkingen, zoals in het project Grenzeloos Landschap, en het bijstellen van voorwaarden en een betere afstemming op de actuele problematiek.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gennep,
De waarnemend secretaris,

Ad de Kroon

De burgemeester,

Hans Teunissen

BIJLAGEN

1. Jaarverslag Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied – resultaten 2022
2. Criteria Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied (vastgesteld op 14 augustus 2018; Djuma 296852)